

Oikaisuvaatimus vs. kunnanjohtajan viranhaltijapäätökseen § 1/2026

Khall 17.08.2026
191/07.01.04.00/2026

Julkinen

Valmistelija kehitysjohtaja Salla Korhonen, p. 044 2885 660 ja kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Aquaminerals Technologies Oy on lähettänyt 21.7.2026 oikaisuvaatimuksen koskien vs. kunnanjohtajan viranhaltijapäätöstä § 1/2026 asiakirjapyyntöä. Oikaisuvaatimus liitteenä.

Paltamon kunta teki 22.6.2026 § 155 päätöksen kunnan ja Aquaminerals Technology Oy:n (y-tunnus: 3548654-9) välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomisesta. Aquaminerals Technology Oy pyysi edellä mainittua päätöstä koskevassa 7.7.2026 päivätyssä oikaisuvaatimuksessaan Paltamon kunnalta seuraavia kunnanhallituksen 22.6.2026 § 155 päätöksen valmisteluun liittyviä tietoja ja asiakirjoja:

1. Eurowind Energy Oy:tä koskeva valmisteluaineisto (kaikki laaditut tai vaihdetut luonnokset, muistiot, sähköpostit ja muut asiakirjat siltä osin kuin ne koskevat kiinteistön RN:o 578-405-1-29 käyttöä, varaamista, vuokraoikeuksia tai niiden päättämistä);
2. alueen myyntiä koskevat selvitykset;
3. kiinteistön arvonmääritykset ja arviokirjat;
4. vuokrasopimuksen irtisanomisen valmistelumuistiot;
5. mahdolliset oikeudelliset lausunnot;
6. kokousmuistiot ja neuvottelumuistiot; sekä
7. muut päätöksen § 155 valmistelussa käytetyt asiakirjat.

Asiakirjapyyntöä koskevasta asiasta tehtiin viranhaltijapäätös 20.7.2026 § 1/2026. Päätöksen mukaan yhtiölle luovutetaan pyydetyistä asiakirjoista ne, jotka koskevat kunnan ja yhtiön välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomista ja ovat voineet vaikuttaa kunnanhallituksen 22.6.2026 § 155 tekemän päätöksen käsittelyyn, siltä osin kuin tiedot ovat julkisia tai yhtiöllä on niihin asianosaisena tiedonsaantioikeus. Yhtiö on vuokralaisena asianosainen asiassa, joka koskee yhtiön ja kunnan välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomista.

Viranhaltijapäätöksen mukaisesti valmisteluun liittyvää aineistoa ei luovuteta siltä osin kuin kyse ei ole julkisuuslain tarkoittamasta viranomaisen asiakirjasta tai siltä osin kuin aineisto koskee muuta kuin yhtiön ja kunnan välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomista koskevaa asiaa. Yhtiön asianosaisasema ei ulotu alueen mahdollista myöhempää käyttöä, alueen mahdollista myyntiä, Eurowind Energy Oy:tä tai muuta ulkopuolista toimijaa koskevaan valmisteluun. Näitä asioita koskevaa aineistoa ei luovuteta yhtiölle asianosaisjulkisuuden perusteella, ellei kyse ole julkisista tiedoista, jotka on luovutettava julkisuuslain nojalla.

Oikaisuvaatimus

Yhtiö on tehnyt 20.7.2026 § 1/2026 viranhaltijapäätöksestä 21.7.2026 päivätyn oikaisuvaatimuksen, jossa yhtiö on vaatinut ensisijaisesti, että viranhaltijapäätös 20.7.2026 § 1/2026 kumotaan ja asia käsitellään uudelleen siten, että yhtiölle luovutetaan pyydetty asiakirjat siltä osin kuin ne liittyvät:

- kiinteistöön 578-405-1-29;
- alueen käytön muuttamista koskevaan valmisteluun;
- alueen mahdollista myyntiä koskevaan valmisteluun;
- Eurowind Energy Oy:n kanssa käytyihin neuvotteluihin;
- vuokraoikeuksien päättämistä koskevaan valmisteluun; sekä
- yhtiön vuokrasopimuksen irtisanomisen valmisteluun.

Yhtiö on toissijaisesti vaatinut että, mikäli kunnanhallitus katsoo, ettei pyydettyjä asiakirjoja voida luovuttaa kokonaisuudessaan, kunnanhallitus:

- yksilöi kaikki pyynnön kohteena olevat asiakirjat asiakirjakohtaisesti;
- ilmoittaa erikseen, mitkä asiakirjat luovutetaan ja mitkä jätetään luovuttamatta;
- ilmoittaa jokaisen luovuttamatta jätettävän asiakirjan osalta täsmällisen lainkohdan, johon salassapito tai luovuttamatta jättäminen perustuu; ja
- ilmoittaa, missä määrin asiakirjoja voidaan luovuttaa osittain peitettynä julkisuuslain mukaisesti.

Yhtiön asiakirjapyyntö käsitellään julkisuuslain (laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999) mukaisena asiakirjapyyntönä.

Oikaisuvaatimuksen arviointi

Yhtiön oikaisuvaatimuksen ensisijainen vaatimus tulee hylätä. Yhtiölle luovutetaan pyydettyistä asiakirjoista ne asiakirjat, jotka on esitetty 20.7.2026 § 1/2026 tehdyssä viranhaltijapäätöksessä siinä esitetyin perustein.

Yhtiön toissijainen vaatimus tulee hyväksyä jäljempänä esitetyiltä osin. Yhtiön alkuperäinen asiakirjapyyntö on koskenut seuraavia materiaaleja:

1. Eurowind Energy Oy:tä koskeva valmisteluaineisto;
2. alueen myyntiä koskevat selvitykset;
3. kiinteistön arvonmääritykset ja arviokirjat;
4. vuokrasopimuksen irtisanomisen valmistelumuistiot;
5. mahdolliset oikeudelliset lausunnot;
6. kokousmuistiot ja neuvottelumuistiot; sekä
7. muut päätöksen § 155 valmistelussa käytetyt asiakirjat.

Yhtiölle on luovutettu viranhaltijapäätöksestä 20.7.2026 ilmenevin perustein ja mukaisesti seuraavat asiakirjat:

1. Kunnanhallituksen päätös 22.6.2026 § 155 (julkinen)
2. Maanvuokrasopimus 1.10.2025 (julkinen)
3. Huomautus- ja kielloilmoitus 23.4.2026 (ei-julkinen)
4. Luonnos irtisanomisilmoituksesta (ei-julkinen).

Näin ollen yhtiölle ei luovuteta yhtiön alkuperäisestä asiakirjapyynnöstä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) perusteella seuraavia asiakirjoja:

1. Eurowind Energy Oy:tä koskevaa valmisteluaineistoa
2. alueen myyntiä koskevaa selvitystä
3. kiinteistön arvomäärittystä ja arviokirjaa
4. kokousmuistiota ja neuvottelumuistiota.

Yhtiö on tarkentanut 21.7.2026 oikaisuvaatimuksessaan asiakirjapyynnön koskemaan asiakirjoja siltä osin kuin ne liittyvät:

1. kiinteistöön 578-405-1-29;
2. alueen käytön muuttamista koskevaan valmisteluun;
3. alueen mahdollista myyntiä koskevaan valmisteluun;
4. Eurowind Energy Oy:n kanssa käytyihin neuvotteluihin;
5. vuokraoikeuksien päättämistä koskevaan valmisteluun; sekä
6. yhtiön vuokrasopimuksen irtisanomisen valmisteluun.

Todetaan, että yhtiölle jo luovutettujen, edellä lueteltujen asiakirjojen lisäksi päätöksen 22.6.2026 § 155 valmistelussa ei ole ollut käytössä muita asiakirjoja, jotka tulisi yhtiölle viranhaltijapäätöksestä 20.7.2026 § 1/2026 ilmenevillä perusteilla luovuttaa. Yhtiölle on luovutettu pyydetyistä asiakirjoista ne, jotka koskevat kunnan ja yhtiön välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomista ja ovat voineet vaikuttaa kunnanhallituksen 22.6.2026 § 155 tekemän päätöksen käsittelyyn, siltä osin kuin tiedot ovat julkisia tai yhtiöllä on niihin asianosaisena tiedonsaantioikeus.

Yhtiön alkuperäinen asiakirjapyyntö on sisältänyt pyynnön toimittaa kiinteistön arvonmääritykset ja arviokirjat. Todetaan, että Paltamon kunnalla on käytössään Kajaanin Kiinteistökulma Oy:n 1.6.2026 päivätty arviolausunto Kajaanintie 29 tontin arvosta. Arviolausunto on ei-julkinen asiakirja ja koska yhtiö ei ole asianosaisena asiassa, mitä varten arviolausuntoa on pyydetty, ei sillä ole oikeutta saada arviolausuntoa nähtäväkseen. Arviolausunto sisältää arvion laatijan liikesalaisuuksia, erityisesti datakeskuksiin liittyvää osaamista.

Selvyyden vuoksi todetaan, että kyse ei ole asiakirjasta, joka on vaikuttanut päätöksen 22.6.2026 § 155 valmisteluun. Lisäksi todetaan, että arviolausunnossa annettu johtopäätös (ml. kauppahinta) on tullut julkiseksi sen asian käsittelyn yhteydessä, missä arviolausuntoa on hyödynnetty asian valmistelussa. Yhtiölle ei näin ollen luovuteta yhtiön alkuperäisestä asiakirjapyynnöstä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) perusteella muita asiakirjoja kuin mitä on jo viranhaltijapäätöksen 20.7.2026 § 1/2026 mukaisesti luovutettu.

Perustelut

Yhtiö on pyytänyt saada nähtäväkseen valmisteluaineistoa, myyntiä koskevia selvityksiä, kiinteistön arvonmäärittystä, arviokirjaa sekä kokous- ja neuvottelumuistioita. Yhtiölle on luovutettu asiakirjat siltä osin kuin tiedot ovat julkisia ja yhtiöllä on niihin asianosaisena tiedonsaantioikeus. Valmisteluun liittyvää aineistoa ei luovuteta siltä osin kuin kyse ei ole julkisuuslain tarkoittamasta viranomaisen asiakirjasta tai siltä osin kuin aineisto koskee muuta kuin yhtiön ja kunnan välisen maanvuokrasopimuksen irtisanomista koskevaa asiaa.

Yhtiön asianosaisasema ei ulotu alueen mahdollista myöhempää käyttöä, alueen mahdollista myyntiä tai muuta muutosta, Eurowind Energy Oy:tä tai muuta ulkopuolista toimijaa koskevaan valmisteluun. Näitä asioita koskevaa aineistoa ei luovuteta yhtiölle asianosaisjulkisuuden perusteella, ellei kyse ole julkisista tiedoista, jotka on luovutettava julkisuuslain nojalla.

Julkisuuslain 9 §:n mukaan jokaisella on oikeus saada tieto viranomaisen julkisesta asiakirjasta. Tiedonsaantioikeus koskee kuitenkin vain sellaisia asiakirjoja, jotka ovat viranomaisen asiakirjoja julkisuuslain tarkoittamassa merkityksessä ja joihin tiedonsaantioikeutta ei ole laissa rajoitettu.

Julkisuuslain 5 §:n mukaan viranomaisen asiakirjana ei pidetä muun muassa viranomaisen sisäistä työskentelyä varten laadittuja asiakirjoja tietyissä tilanteissa. Pyydettyihin kokousmuistioihin, neuvottelumuistioihin ja valmisteluaineistoon sisältyy viranomaisen sisäiseen valmisteluun ja asian käsittelyyn liittyvää aineistoa, jonka tarkoituksena on palvella asian valmistelua ja viranomaisen sisäistä työskentelyä.

Julkisuuslain 11 §:n mukaan asianosaisella on oikeus saada tieto myös muusta kuin julkisesta asiakirjasta, jos asiakirja voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn. Asianosaisen tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan ole rajoittamaton, vaan sitä arvioidaan julkisuuslain säännösten perusteella asiakirjakohtaisesti. Viranomainen on arvioinut pyydetyn aineiston merkityksen asianosaisen asian kannalta ja katsoo, ettei pyydetty valmistelu- ja neuvotteluaineisto ole sellaista aineistoa, jonka saantiin asianosaisella olisi tässä asiassa julkisuuslain 11 §:n perusteella oikeus.

Julkisuuslain 10 §:n mukaan, jos vain osa asiakirjasta on tiedonsaannin piirissä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, mikäli se on mahdollista siten, ettei salassa pidettävä tai tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle jäävä osa tule tietoon. Viranomainen on arvioinut erikseen pyydetyn ja olemassa olevan materiaalin osalta, voidaanko asiakirjoja luovuttaa osittain peitettyinä. Arvioinnissa on todettu, että asiakirjojen sisältö muodostuu olennaisilta osin asian valmisteluun, arviointiin, neuvotteluihin ja sisäiseen käsittelyyn liittyvästä aineistosta.

Asiakirjojen julkisten ja tiedonsaantioikeuden ulkopuolelle jäävien osien erottaminen ei ole mahdollista siten, että asiakirjoista jäisi jäljelle itsenäistä ja ymmärrettävää luovutettavaa sisältöä. Tämän vuoksi asiakirjoja ei voida luovuttaa osittain peitettynä julkisuuslain 10 §:n tarkoittamalla tavalla.

Sovelletut oikeusohjeet

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) 5 §, 9 §, 10 §, 11 §, 13 § ja 14 §.

Esittelijä

kunnanjohtaja Pasi Ahoniemi, p. 044 7500 001.

Kunnanjohtajan
päättösehdotus:

Kunnanhallitus päättää hylätä yhtiön oikaisuvaatimuksen ensisijaisen vaatimuksen osalta ja hyväksyä sen toissijaisen vaatimuksen esittelytekstissä todetuilta osin. Asiakirjojen luovuttamisesta ja luovuttamatta jättämisestä päätetään esittelytekstissä esitetyn asiakirjakohtaisen arvioinnin mukaisesti.

Kunnanhallitus:

Toimeenpano: ote, Aquaminerals Technologies Oy.
Muutoksenhaku: kunnallisvalitus.